

лено і впроваджено типові багаторівневі завдання за основними хірургічними темами для студентів 2-4 курсів стоматологічного факультету. Вони використовуються при вивченні конкретної теми на практичних заняттях, а також для контролю знань із цієї теми. За нашим досвідом, на відміну від тестових завдань і традиційних питань ситуаційні задачі поєднують у собі як функцію контролю знань, так і власне навчальну функцію. Вони містять багато медичних термінів, специфічних оборотів, прийнятих при формулюванні діагнозів, описі патологічних змін із клінічними проявами, рішення лікувально-тактичних запитань і багато іншого, що, без сумніву, частково залишається в пам'яті студента. При вирішенні клінічного завдання виникає елемент творчості, елемент клінічного мислення. Понад 90% опитаних студентів заявили, що рішення ситуаційних завдань є цікавим, пробуджує активність на заняттях, сприяє кращому запам'ятовуванню пройденого матеріалу. У перспективі планується створення комп'ютерної програми, яка дасть доступ до завдань не тільки на заняттях, а й дистанційно під час самопідготовки.

Отже, активне застосування клінічних ситуаційних завдань відповідає світовим тенденціям у освітньому процесі – актуалізації практичного спрямування навчання, органічному поєднанню теорії з практикою, прискоренню набуття досвіду навичок клінічного мислення в студентів. Такі завдання поживляють і збагачують навчальний процес, роблять навчання творчим, наочним, вони цікаві студентам і викладачам. Досвід вирішення навчальних ситуацій потім легко переноситься в практику лікувальної роботи.

Список використаної літератури

1. Арсенова С. П. Современные тенденции системного подхода к разработке тестовых заданий / С.П.Арсенова, М. С. Дианкина, Т. С. Миронова // Педиатрия. - 2010. - №2. - С. 75-81.
2. Бойко А.Н. Современные подходы к преподаванию курса неврологии в медицинском вузе / А. Н.Бойко, А. Н. Боголепова // Журнал неврологии и психиатрии им. С.С.Корсакова. - 2008. - №1. - С. 71-73.
3. Есипов В. К. О теории и методике преподавания хирургических дисциплин / В. К. Есипов // Вестник Санкт-Петербургского университета. - 2009. - №11. - С. 20-21.
4. Шапошников В. И. К проблеме преподавания хирургии / В. И. Шапошников, С. Н. Ралко // Международный журнал экспериментального образования. – 2011. - №7. - С. 35-39.

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ СТОМАТОЛОГІВ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Петрушанко В.М., Марченко І.Я., Ткаченко І.М., Шундрік М.А., Назаренко З.Ю.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Упровадження активних методів навчання в опанування дисципліни «Терапевтична стоматологія» спрямоване на найбільш повне засвоєння професійних навичок і функцій фахівця із використанням знань і вмінь у вирішенні практичних ситуацій.

Ключові слова: активні методи навчання, терапевтична стоматологія, ділова гра.

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти визначають кардинальну зміну підходів до організації освітнього процесу у вищій школі. Уведення системи багаторівневої освіти, створення єдиного освітнього простору, реалізація індивідуального підходу зумовлюють необхідність розробки й упровадження нових методів навчання.

Викладач вищої школи має виконувати не лише функцію транслятора наукових знань, а й уміти обрати оптимальну стратегію викладання, використати сучасні освітні технології, спрямовані на створення творчої атмосфери освітнього процесу. Традиційні технології та методи навчання не можуть повною мірою досягти глибокого й осмисленого засвоєння знань, вирішувати не вузько предметні, а практичні нестандартні завдання, розвивати індивідуально-особистісні якості. Домінуюча до недавнього часу лекційно-семінарська система навчання була переважно націлена на засвоєння знань, умінь і навичок. Крім того, вона не могла забезпечувати студентам умов для переходу від засвоєння "готових" знань до самостійного їх отримання на практиці, оскільки не формувала понять як способів діяльності.

Нині вибір методів рішення навчальних завдань визначається викладачем як з огляду на зміст цих завдань, так і потенційних можливостей різних методів забезпечити необхідний результат, тому саме активне навчання є такою організацією і веденням освітнього процесу. Воно спрямоване на активізацію навчально-пізнавальної діяльності, комплексне використання як дидактичних, так і організаційно-управлінських засобів. Активне навчання відрізняється від традиційного низкою особливостей, до яких передусім належить активізація розумової діяльності студентів. Головним завданням активних методів є спонукання до ініціативності, творчого підходу й активної позиції в процесі будь-якої пізнавальної діяльності. Використання різних форм самостійної роботи студентів дає змогу максимально індивідуалізувати навчання, слугує дієвим засобом удосконалення знань, розвиває самостійний пошук додаткового матеріалу, націлює на систематичне поповнення й оновлення знань у величезному потоці інформації. Нині в практику роботи викладачів вищої школи входять такі активні методи навчання, як "Гра", "Імітація", "Розбір і аналіз ситуацій" та " Кейс".

На кафедрі пропедевтики терапевтичної стоматології активно використовуються рольові та ділові ігри в навчанні студентів. Рольова гра проводиться на практичних заняттях із вивчення одонтопатології (карієсу, пульпіту, періодонтиту). При цьому студенти отримують завдання від викладача або самі пропонують можливу ситуацію (залежно від рівня підготовки студентів), розподіляють ролі (лікар чи пацієнт) обігрують ситуацію і представляють (показують) усій групі. Викладач може сам розподілити ролі з урахуванням поставлених навчальних цілей. Перевага цього методу в тому, що кожен з учасників може представити себе в запропонованій ситуації, реальніше відчувати ті або інші стани, усвідомити наслідки тих чи інших дій і прийняти рішення.

Ділові ігри характеризуються спрямованістю на вирішення певних практичних завдань, опанування навичками

виконання конкретних прийомів діяльності. Ділові ігри проходять зазвичай у формі погодженого групового розумового пошуку, що вимагає залучення до комунікації всіх учасників гри. При цьому один з учасників є автором, що виражає свою точку зору, а другий - реципієнтом, який, сприймаючи авторський текст, будує образ того, що зрозумів, з метою реконструювання авторської точки зору. Третій може бути критиком, який, спираючись на результати прийнятого рішення, виробляє власну точку зору. Четвертий учасник – організатор – погоджує всі види робіт і перетворює розрізнені зусилля на цілеспрямований рух з удосконалення авторської точки зору. Завершується ділова гра підбиттям підсумків, де основна увага спрямована на аналіз її результатів, найбільш вагомих для практики.

Розглянемо ділову гру на прикладі клінічного розбору консультативних, або тематичних пацієнтів. Насамперед студентів пропонується самостійно провести опитування, зібрати анамнез. Наступними його діями мають бути візуально-інструментальні методи дослідження та оголошення попереднього діагнозу. Потім, залучаючи викладача й одногрупників, студентів необхідно доповісти про власне припущення, а також у разі потреби провести або призначити додаткові методи дослідження, направити пацієнта до консультантів. У разі помилково зроблених студентом кроків викладач коригує його дії, проводиться колективне обговорення в групі, встановлюється остаточний діагноз. Закінчується ділова гра обговоренням тактики, конкретних схем лікування, прогнозуються очікуваний лікувальний ефект проведеного лікувального втручання і віддалений результат. Залежно від рівня підготовки студентів вони можуть самостійно конструювати різні за складністю клінічні ситуації, озвучувати різний обсяг відомостей, необхідних для встановлення діагнозу.

Під час ділової гри "Лікар-хворий" створюються умови для професійної діяльності студента в ролі лікаря, спрямовані на розпізнавання хвороб або станів і на їх лікування. Ведення пацієнта контролює викладач, який вчасно направляє студента або виправляє його помилки в ході проведення основних і додаткових методів обстеження, встановлення діагнозу, вибору методу лікування.

Провідна мета розробки подібних ігор на практичному занятті – підготувати лікаря до оцінки клінічної ситуації в реальному хворого.

Студент, беручи участь у діловій грі, самостійно здобуває і переробляє інформацію, тим самим розвиває власне клінічне мислення. Добре та правильно розроблена імітаційна ситуація призначена не лише для навчання майбутніх стоматологів, а й для контролю їхніх знань, умінь і навичок, наблizenних до реалій діяльності стоматолога-практика.

Здатність до професійної діяльності, високий рівень компетенцій формуються в студента при безпосередній його участі, тому значною мірою залежать від зусиль самого студента, що забезпечується включенням активних та інтерактивних методів навчання.

Список використаної літератури

1. Абрамова Г. С. Деловые игры: теория и организация / Г. С. Абрамова, В. А. Степанович. – Екатеринбург : Деловая книга, 1999.
2. Айламазьян А.М. Актуальні методи виховання і навчання: ділова гра / А.М. йламазьян.- М.: Владоспрес, 2000.
3. Кислинська І.І. Місце ділової гри в системі сучасних технологій навчання // Наукові дослідження, теорія та експеримент 2006 : друга міжнар. наук.-практ. конф., 15-17 трав. 2006 р. - Полтава: Вид-во „Інтер Графік”, 2006. – Т.4.
4. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / Пометун О., Пироженко Л. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
5. Романенко І.В. Активні методи обучения в подготовке стоматологов в вузе / И.В. Романенко. – Ставрополь, 2012.
6. Трайнев В.А. Деловые игры в учебном процессе. Методология разработки и практика проведения / В.А. Трайнев. – М.: Изд. Дом «Дашков и К», 2002. – 359 с.

МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Петрушанко Т.О., Іленко Н.М., Ніколішина Е.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Навчально-пізнавальна діяльність студентів найрезультативніша за умови полімотивації. Виконання різних професійних позааудиторних завдань під час підготовки фахівців на кафедрі терапевтичної стоматології підвищує рівень мотивації студентів до навчання.

Ключові слова: навчання, мотивація, підготовка фахівців.

Найважливішою складовою навчальної діяльності є мотивація, тобто спонукання до певної роботи, що сприяє досягненню поставлених цілей. Навчальна мотивація ґрунтується на потребі, яка стимулює пізнавальну діяльність і готовність до засвоєння знань. Навчально-пізнавальна діяльність студентів буде результативнішою, якщо вона полімотивована. Відомі різні види мотивації, які формують майбутнього спеціаліста.

Мотивація досягнення – прагнення успіхів у навчанні та покращенні рівня попередніх власних досягнень. Мотивація обов'язку – почуття відповідальності за результати власної пізнавальної діяльності. Мотивація самоствердження – прагнення заслужити схвалення викладачів, батьків. Прагматична мотивація – мотивація, орієнтована на практичну цінність навчання, досягнення матеріального благополуччя в майбутньому житті. Професійна мотивація – прагнення досконалим оволодіти майбутньою професією та стати висококласним фахівцем.

За кредитно-модульної системи навчання важлива роль належить самостійній роботі студента, яка передусім ґрунтується саме на мотивації. Однак відомо, що більшість студентів сприймає самостійну роботу як власний вільний час. Тому у формуванні мотивації до навчально-пізнавальної діяльності студентів важлива роль належить викладачу. По-перше, його професіоналізм, а значить, бажання і вміння навчити; по-друге, використання методів,